

Psykologiforbundet med internasjonale ambisjoner

Øystein Helmikstøl

journalist i Psykologtidsskriftet

Norsk psykologforening ønsker ikke at Psykologiforbundet blir representert i internasjonal sammenslutning av psykologer.

«Psykologiforbundet er for tiden den mest representative psykologiorganisasjonen i Norge.» Dette skrev Psykologiforbundets president Gøran Gundersen i en formell henvendelse om medlemskap i European Federation for Psychologists' Association (EFPA) til daværende president Robert Roe. EFPA har medlemsforeninger fra 36 land som til sammen representerer 300 000 psykologer. Foreningen godtar kun én medlemsorganisasjon per land, og i dag er det Norsk psykologforening som har medlemskapet. Psykologiforbundet mener i sitt brev at de «ville vært den mest egnede norske medlemsorganisasjonen i EFPA.»

Brevet til EFPA ble sendt 8. juni, og daværende president Robert Roe svarte noen dager etter.

Støtte

I en e-post Psykologtidsskriftet har fått tilgang til, svarte Roe at den sterke lovbeskyttelsen klinisk psykologi har i Norge, og reservasjonen av psykologtittelen kun for fagfolk med en klinisk utdanning og opplæring, er unikt i Europa. Roe er enig med Psykologiforbundet i at det er et problem.

– Det hindrer utvikling på andre områder av psykologien, og det skaper barrierer for utdanning og yrkesutdannelse på disse områdene, som har like stor betydning for samfunnet, skrev Roe.

Den daværende presidenten i EFPA uttrykker forståelse for at Psykologiforbundet vil endre på situasjonen, slik at den blir i tråd med praksis i resten av Europa. Han støtter Psykologiforbundets initiativ for å endre praksis.

– Selv om dette vil ta tid og krefter, tror jeg dette er gjennomførbart og verdt å følge opp, skriver Roe i e-posten til Psykologiforbundet.

Foreslår nasjonalt nettverk

Roe har ikke tro på at regelen om ett medlemskap per land vil endres. Hans forslag er at flere psykologsammenslutninger deler på medlemskapet, ved at de lager en sammenslutning eller et nettverk nasjonalt.

– Denne modellen er en suksess blant annet i Tyskland og Italia, skrev Roe, og informerte om at EFPA ønsker denne modellen velkommen, som en måte å øke representativiteten på.

– Dette vil selvsagt kreve forhandlinger med Norsk psykologforening, understreket han, og la til at hvis Psykologiforbundet og Norsk psykologforening blir enige, kan en endring skje på EFPAs generalforsamling i 2017.

– Presidenten beklaget

I dag synes en enighet å være et stykke unna. Etter at EFPA-presidenten viste svaret sitt til Tor Levin Hofgaard, president i Norsk psykologforening, reagerte Norsk psykologforening og ba om at saken måtte behandles i EFPAs styre.

Robert Roe sendte et nytt brev til Psykologiforbundet den 23. juni, der EFPA-presidenten understreket at hans første svar ikke var EFPAs offisielle holdning, men hans personlige vurderinger.

Fagpolitiske rådgivere i Psykologiforbundet, Karen Eimot og Madeleine Dalsklev, har lenge engasjert seg i kampen for at masterstudentene i psykologi skal få psykologtittelen.

På vegne av Psykologiforbundet henvendte de to seg til Hofgaard i slutten av juni. I svarbrevet, som er undertegnet spesialrådgiver Julius Okkenhaug, skriver Norsk psykologforening at EFPAs styre ikke støtter professor Robert Roes uttalelser i svaret til Psykologiforbundet.

Ifølge Norsk psykologforenings svar til Karen Eimot skal Roe ha sendt en beklagelse til Norsk psykologforening for ikke å ha konsultert foreningen før et svar på Psykologiforbundets henvendelse ble sendt.

Robert Roe avviser versjonen fra Norsk psykologforening.

– *Har du beklaget til Norsk psykologforening for ikke å ha konsultert foreningen før du svarte Psykologiforbundet?*

– Nei, dette er ikke korrekt, svarer Roe i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Roe har en annen versjon av saken: Etter å ha diskutert dette i EFPAs styre, skrev han til Norsk psykologforening at EFPA-styret ikke hadde vesentlige innvendinger mot innholdet i responsen han hadde gitt til Psykologiforbundet. De fleste styremedlemmene mente at det burde vært en oppklaringsrunde først, der Norsk psykologforening ville hatt anledning til å korrigere opplagte feil og feiltolkninger i brevet fra Psykologiforbundet.

– Jeg kan akseptere denne oppfatningen, og be om unnskyldning for å ha gått ut fra at slike rettelser og oppklaringer like godt kunne vært tatt opp på et senere tidspunkt, i en direkte kontakt med Psykologiforbundet, skrev Roe til Norsk psykologforening.

Han legger til overfor Psykologtidsskriftet at psykologsammenslutninger, uansett land, bør kunne snakke sammen, kollegialt og med åpent sinn, og søke samarbeid for på den måten å tjene folk og samfunnet.

– Hvis det er noe jeg beklager, så er det at Norsk psykologforening, som den mest erfarne og ressurssterke part, ikke søkte kontakt med Psykologiforbundet etter å ha hørt om brevet deres, skriver Roe til Psykologtidsskriftet.

Tor Levin Hofgaard i Norsk psykologforening kommenterer Roes uttalelser slik:

– EFPA sitt styre ba dr. Robert Roe klargjøre for Psykologiforbundet at det han ga uttrykk for i sitt svar til dem, som er det samme han svarer her, var hans personlige syn, og ikke gjenspeilet EFPAs posisjon eller syn. Dette gjorde han i en e-post til dem 23. juni. Hva Robert Roe personlig mener, har jeg derfor ikke noen kommentar til.

Spesialrådgiver Julius Okkenhaug i Norsk psykologforening skriver i en e-post at det faller på sin egen urimelighet å hevde at EFPAs styre var enige med ham (Robert Roe, journ. anm.) når de samtidig påla ham å beklage overfor Norsk psykologforening og korrigere svaret sitt til Psykologiforbundet.

Ønsker dialog

Eimot Dalsklev mener at dette tegner et helt annet bilde av den interne prosessen i EFPA, og EFPA-styrets holdning til henvendelsen de sendte, enn det de fikk inntrykk av i svaret fra Norsk psykologforening.

– Slik situasjonen beskrives av Roe, er den mye mer i tråd med vedtektene i EFPA enn hva Norsk psykologforening ga inntrykk av, skriver Eimot og Dalsklev i en e-post til Psykologtidsskriftet.

Psykologiforbundet ønsker dialog og samarbeid med Norsk psykologforening rundt problemstillingen, men Eimot og Dalsklev skriver at det blir vanskelig hvis de ikke kan ha tillit til at Psykologforeningen er åpne og ærlige mot dem.

– Dersom de ulike fremstillingene skyldes misforståelser, er det likevel kritikkverdig at Norsk psykologforening sender oss et så bastant og avvisende svar uten å ha satt seg skikkelig inn i saken. Det er tydelig at EFPA-styret er betydelig mer positivt innstilt til å inkludere norske masterutdannede, enn det Norsk psykologforening hevder.

Ønsker ingen endring

Norsk psykologforening har i mange år vært aktiv i internasjonale psykologsammenslutninger. Tor Levin Hofgaard er styremedlem i både EFPA og IUPsyS. Psykologtidsskriftet har spurt ham om han som styremedlem vil jobbe for at Psykologiforbundet og dets medlemmer kan være medlemmer i EFPA. Hofgaard svarer med å vise til e-posten Norsk psykologforening sendte Psykologiforbundet 26. august.

– Den oppsummerer godt vårt standpunkt til denne saken, skriver Hofgaard.

Der står det:

- 1 EFPA er en føderasjon for nasjonale foreninger som organiserer psykologer (slik psykologer er definert av hvert enkelt land selv).
- 2 Norsk psykologforenings medlemmer utgjør p.t. mellom 85 og 90 prosent av norske psykologer.
- 3 Psykologiforbundet er i hovedsak en forening med medlemmer som ikke er psykologer. De medlemmene som er psykologer, utgjør en marginal gruppe i Psykologiforbundet, og er med stor sannsynlighet også medlem i Norsk psykologforening.

«Norsk psykologforening anser derfor at norske psykologer er svært godt representert i psykologføderasjonen EFPA gjennom Norsk psykologforenings medlemskap. Vi ser derfor ikke noen grunn til å iverksette noen prosesser nasjonalt for å endre på dette», heter det i svaret Psykologiforbundet fikk fra Norsk psykologforening.

TITTELKAMP Karen Eimot (til venstre) og Madeleine Dalsklev har lenge kjempet for at masterstudentene i psykologi skal få psykologtittelen. FOTO: Torbjørn Kjosvold og Ladan Haghjou

Psykologiforbundet har også sendt en formell henvendelse til president Saths Cooper i IUPsyS (The International Union of Psychological Science). Også IUPsyS har regler for at det bare kan være ett medlem fra hvert land. Denne psykologsammenslutningen har 82 medlemsland pluss 20 tilknyttede organisasjoner og representerer over en million psykologer verden over. President Cooper lovet at brevet skal opp på neste styremøte i IUPsyS.

– Organisasjonen er ikke som EFPA en forening for psykologer, men for psykologisk vitenskap. Vi har ikke formelt drøftet spørsmålet om vi vil søke et samarbeid med Psykologiforbundet om medlemskapet der, opplyser Tor Levin Hofgaard.

Psykologtidsskriftet har kontaktet president Gøran Gundersen i Psykologiforbundet. Han har foreløpig ikke besvart henvendelsen.

Psykolog

- Psykolog er en betegnelse som internasjonalt kan brukes om en bred gruppe yrkesutøvere av faget psykologi, enten det forstås som en samfunnsvitenskap eller et anvendt yrke (Fra Wikipedia, der det heter at «denne sidens fremstilling er bestridt»).
- I Norge er en psykolog en person som normalt er utdannet i psykologi, og som har *autorisasjon* eller *lisens* som helsepersonell. (En annen side på Wikipedia).

- «SAK gjør oppmerksom på at det ikke er anledning til å ta arbeid som psykolog eller kalle seg psykolog uten autorisasjon eller lisens (Fra nettsidene til Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell).
- «A psychologist evaluates and studies behavior and mental processes» (Fra Wikipedia)
- «Vi er ikke kjent med planer for å endre psykolog-tittelen» (Fra Helsedirektoratet i e-post til Psykologtidsskriftet).